

Spis treści

GODZINA CIENI

- 7 **Godzina cieni. zamiast wstępu** — oprac. Magdalena Śniedziewska
- 14 **Willa Tritone. Interludium wojenne we Włoszech**
— oprac. Magdalena Śniedziewska
- 14 *La corona del golfo*
- 15 *Benvenuto a Sorrento!*
- 16 *Il senatore*
- 18 *La pioggia di cenere*
- 19 *Tritone villa aperta*
- 20 *La Germania che abbiamo amata...*
- 21 *Il Russo imperscrutabile*
- 22 *Due Garibaldini*
- 23 *Arrigo Fiorentino*
- 24 *Addio Sorrento!*
- 25 **Dwie świętości** — oprac. Remigiusz Forycki, Dominika Oramus,
Maciej Urbanowski
- 25 „Być świętym”
- 27 Potęga życia i chwała śmierci
- 29 Człowiek, który kochał Boga
- 36 „Być człowiekiem”
- 39 Załącznik
- 43 **Pan Samuel Pepys** — oprac. Dominika Oramus
- 43 Kronikarz i Ecce Homo
- 46 Historia, stolec i wszy
- 49 Złe płomienie
- 51 Uzupełnienie portretu
- 54 **W oczach Conrada** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Dominika Oramus
- 71 **Sąd Ostateczny. Camus i Kafka** — oprac. Remigiusz Forycki,
Mirosław Wójcik
- 82 **Cierpienia młodego outsidera** — oprac. Tadeusz Klimowicz,
Dominika Oramus

- 82 *Angry Young Men*
 87 *Angry Young Gods*
 94 **Wiek rewolucji** — oprac. Tadeusz Klimowicz
 94 Koniec mitu
 97 W cieniu gilotyny
 101 Niepokój naszego czasu
 105 **Demon Naszych Czasów** — oprac. Mirosław Wójcik
 115 **Intryga i Miłość** — oprac. Agata Przybylska
 128 **Wenecja ocalona** — oprac. Remigiusz Forycki
 139 **Srebrna kulka** — oprac. François Rosset
 146 *Il Gattopardo* — oprac. Magdalena Śniedziewska
 146 Autor
 146 Powieść: wzór kompozycji
 149 Temat: kronika dekompozycji
 151 Herb
 153 **Z zeszytu lektury** — oprac. Magdalena Śniedziewska
 153 Fra Diego
 156 Papież Celestyn V

UPIORY REWOLUCJI

- 160 **Od autora** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
- I
- 162 **Upiory rewolucji** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
 172 **Dwie glossy o Dostojewskim** — oprac. Tadeusz Klimowicz,
 Mirosław Wójcik
 172 Stulecie *Podpolia*
 174 *Podpolie* i niebo
 178 **Wieczny więzień** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
 188 **Uczeń Balzaca** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
 194 **Wielka książka** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
 197 **Listy Pasternaka** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
 201 **Piekło donosu** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik

- 206 **Kafka w Rosji** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
- 212 **Kafka wraca do Pragi** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
- 219 **Wyrok** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 224 **Po wyroku** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 228 **Literatura i rewolucja** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 232 **Erenburg** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mieczysław Wójcik
- 238 **Trocki o literaturze** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mieczysław Wójcik
- 242 **Wilczy wiek** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
- 246 **Człekopies, czyli sukinsynologia** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
- 251 **Ziemia Obiecana** — oprac. Mirosław Wójcik
- 255 **Realizm rosyjski** — oprac. Tadeusz Klimowicz, Mirosław Wójcik
- 267 **Godzina prawdy** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 275 **Słowo sprawiedliwe i śmiałe** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 282 **Nie skończona rewolucja** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 287 **Dziedzictwo terroru** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 291 **Wolny niewolnik** — oprac. Tadeusz Klimowicz

II

- 298 **Siedem śmierci Maksyma Gorkiego** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 318 **Roztopy** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 318 Komunikat meteorologiczny
- 319 Erenburg spóźnił się na pociąg
- 321 Cień Aleksandra II
- 324 Kott jest nagi
- 327 Bunt korzeni przeciw zwiędłym kwiatom
- 328 Fadiejew i Putrament
- 330 Bracia Sieriebriakow
- 330 *La Grande Paura*
- 332 Data

- 333 **Zwycięstwo Borysa Pasternaka** — oprac. Tadeusz Klimowicz
345 Nota do artykułu o B. Pasternaku
- 347 **Przedmowa** [Abram Terc, *Sąd idzie*] — oprac. Tadeusz Klimowicz
348 Załącznik
- 354 **Przedmowa** [Tibor Déry, *Niki*] — oprac. Mateusz Chmurski
- 359 **Z kroniki odwilży** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 367 **Lekcja Czechowa** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 372 **Izaak Babel** — oprac. Tadeusz Klimowicz
372 Curriculum vitae
375 Aresztowanie, śmierć, „rehabilitacja”
377 Dwie cenzury
381 *Los desastres (y las glorias) de la guerra*
383 Blask i nędza Mołdawanki
385 Ars poetica
387 Opowiadania trefne
388 Ilja Isaakowicz i Margarita Prokofiewna
391 Listy do matki i siostry
394 Nagrobek
- 395 **Jegor i Iwan Denisowicz** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 400 **Sieriebriakowa, Głazow i inni** — oprac. Tadeusz Klimowicz
400 Kartka Borysa Gorbatowa
- 407 **Księga krzywd** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 416 **Głosy z Rosji podziemnej** — oprac. Tadeusz Klimowicz
416 Rosyjski lucyfer
419 Konformistyczne odkupienie
- 422 **Suche oko** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 426 **Nieposkromiony umysł** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 436 **Partyjna droga przez mękę** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 438 **Arcywięzień systemu** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 446 **Nowa kasta** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 450 **Dialog o Sołżenicynie.**
Nicola Chiaromonte — **Gustaw Herling-Grudziński**
— oprac. Tadeusz Klimowicz, Magdalena Śniedziewska

- 459 **Poprzednik Kuzniecowa** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 462 **Doświadczenia syberyjskie** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 468 **Lenin – Stalin** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 472 **Okręt i skała** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 478 **Dwugłós o sumieniu Raskolnikowa** — oprac. Włodzimierz Bolecki
- 478 Witold Gombrowicz
- 479 Gustaw Herling-Grudziński
- 483 **Wszystko** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 486 **Diagnoza raka** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 489 **Z „Archipelagu” na „Kontynent”.**
Rozmowa z Władimirem E. Maksimowem — oprac. Tadeusz
Klimowicz
- 493 **Spotkanie z Niekrasowem** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 500 **„Kontynent”: bilans i perspektywy. Rozmowa z Władimirem
Maksimowem, Wiktorem Niekrasowem i Natalią Gorbaniewską**
— oprac. Tadeusz Klimowicz
- 514 **Edukacja kołymska** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 518 **Paskudna historia** — oprac. Tadeusz Klimowicz
- 524 **Pożegnanie przyjaciela Moskala** — oprac. Tadeusz Klimowicz

SZEŚĆ MEDALIONÓW

- 529 **Parma** — oprac. Magdalena Śniedziewska
- 529 Miasto
- 529 Duomo
- 530 Antelami
- 531 Frate Salimbene
- 531 Correggio
- 532 Parma Stendhala
- 534 *Badessa* Giovanna
- 535 **Siena i okolice** — oprac. Magdalena Śniedziewska
- 535 Sieneński dzień, sieneńska noc
- 536 *Maestà*: Duccio i Martini

- 537 Zły rząd, dobry rząd
 538 Stendhalowski papież
 539 Mistyka krwi
 540 Volterra
 541 Cortona
 542 **Caravaggio: światło i cień** — oprac. Magdalena Śniedziewska
 542 „Naturalista”, „realista”
 542 *Peintre maudit, pittore maledetto*
 543 Odcięta głowa
 544 Dwa obrazy
 544 Święty i kardynał
 545 Giordano Bruno
 546 *Deus absconditus*
 546 *Morte della Vergine*
 547 Campo dei Fiori
 549 **Rembrandt w miniaturze** — oprac. Magdalena Śniedziewska
 555 **Perły Vermeera** — oprac. Magdalena Śniedziewska
 562 **Ribera — Hiszpańczyk Partenopejski** — oprac. Magdalena Śniedziewska

DODATEK KRYTYCZNY

- 571 Przypisy, komentarze, glosy do tekstów
 727 Bibliografia — Zdzisław Kudelski
 765 Opisy rękopisów
 851 Nota wydawcy — Włodzimierz Bolecki
 852 Indeks nazwisk